

GONDOLJ RÁM

Az utolsó pillanatban

KOLOZSI LÁSZLÓ

KERN ANDRÁS EGY HALÁLÓS BETEG ORVOSRÓL KÉSZÍTETT VÍGJÁTÉKOT. PONTOSABBAN ARRÓL, HOGY ÉLNI JÓ, ÉS SZERETETRE MÉLTÓ EMBERKÉNT ÉLNI MÉG JOBB.

Elisabeth Kübler-Ross a haldoklás ötpszihológia fázisát írta le a hatvanas évek végén megjelent alapművében. Az első stádium az elutasításé, mikor is a beteg nem fogadja el a diagnózist, a második a dühé, amikor felteszi a kérdést, miért éppen velem történt meg, és dühös mindenkire, a harmadik az alkudozásé, a negyedik a depresszióé, az ötödik a belenyugvásé, az elfogadásé. Kern András filmje, a *Gondolj rám*, mint ha nem csak a hollywoodi struktúra szerint tagozódna, de a stádiumok szerint is.

Az első stádiumban a felső középosztály életét élő orvos észleli betegségét, és miliőben és az alakokban egyaránt hiteles vacsora-jelenetben tűnik fel először a film legélettebb, legőszintébb szereplője, az orvos anyja (Elekes Emma). A koros anyák, jiddise mámek minden rigolyáját pontosan megjelenítő ősz dáma: az ő mondatai rendkívül elevenek (a háttérben ott sejlik a forgatókönyvíró, Vámos Miklós remek könyve az *Anyá csak egy van*). Ekkor ismerni meg a másik igazán hús-vér szereplőt, az apóst, aki régi sérelmeket hadar (Rajhona Ádám), olyan folyékonyan komcsizik, mint egy jobbos politikus, és a szoli-

dan szép feleséget, a családjogi bírónőt (Eszenyi Enikő).

A dramaturgia szabályok követésében eminens romantikus komédia első fordulópontja akkor következik be, amikor a doktor komoly elhatározásra jut: nem akarja úgy végezni, mint a vacsorán emlegetett apja, őt ne sirassa meg senki, ezért úgy dönt, élete hátralevő idejében megutáltatja magát. Kollégái és felesége hamarosan már vérét is vennék, de nem lehet igazán elégedett a sikerrel, mert eljön a haldoklás harmadik és negyedik stádiuma. Az alkudozás során már megtartana magának néhány szívének kedves embert. A depresszió pedig egy nyolcadik kerületi körfolyosós bérház kietlen ágybérletében éri.

Az ötödik stádium, melynek bekövetkeztét igencsak sürgeti, elmarad, mintha az, akivel alkudozott, nem tartotta volna be ígéretét. A kiszámítható, ugyanakkor a filmet új lehetőségekkel feltöltő csavar, a csodás gyógyulás, sajnos olyan későn jön, mint hősünk ráébredése arra, hogyan is kellene élnie.

„Ilyen egy magyar hős”
(Kern András)

A haldoklást mutató filmek nagy divatjának idején a *Gondolj rám* lehetett volna az *Én, Earl és a csaj, aki meg fog halni* magyar változata – mondjuk – de inkább lett

egy olyan *Csók, anyu* verzió (Rózsa János filmje is közeli rokon, ahogy az orvosok és a mellékszereplők okán a *Jóban-rosszban* sorozat is), aminek főszereplője egy haldokló.

Vagyis magában az ötletben több volt, mint amit a kivitelezés során beletettek. Pontosabban, amit beletett Kern, mint rendező, és mint színész. A dramaturgiai szempontból túl későn beillesztett csodás fordulatnak köszönhetően nem marad elég idő arra, hogy orvosunk kigyógyuljon élete tehetetlenségéből. Nem marad elég idő arra, hogy ne monológokban fejtsse ki – kihangsúlyozó gondolatai rendre önironikusak és önreflexívek –, hogy a házasság, a munka, valójában már terhek voltak, melyeket akaratlanul tett le: mindennek a cselekményből kellene kiderülnie, nem a főhős ködbe szúrt lamentálásából.

A vígjátéki sémát követő mű tehát épp ott nem halad a hollywoodi vonalon, ahol a legjobban a kéne: a főhős motivációnak ábrázolásban. A slendrián és flegma főhős egy rá nagyon is jellemző alkotásba kerül, és ott komótosan botorkál, néha feleslegesen sok időt töltve a kopott vakolatok, lépcsőházak szemléléseivel. Persze mindezt az olyan beköpek, mint, „ha évente száznegyvenezer válás van, akkor csak lehet abban valami jó”, valamint az, hogy a mellékszerepekre is olyan nagy rutinnal rendelkező, a komédiát jól érző színészek kerültek, mint Liptai Klaudia, Náray Erika, Elek Ferenc, abszolút megbocsáthatóvá teszik. (Ámbár azonnal eszünkbe juthat, a magyar vígjáték virágkorában, a hatvanas években mindez evidens volt.)

Ha a jellemváltozás nem is kifejtett, ha nincs is igazi spiritusz, kraft ebben a hősben, Borlai doktorban, azért nagyon lehet szeretni. Már az elején a szívünkbe zárjuk, amikor keserűen, szarkasztikusan nyilatkozik egy betegről: mert ismerős ez az úr. Ilyen egy magyar orvos, ilyen egy magyar hős. És nem csak a hőst, hanem a várost, Budapestet is szerethetővé, szerethetőbbé teszi ez a korántsem tökéletes, de kétségtelenül szórakoztató film.

GONDOLJ RÁM – magyar, 2015. Rendezte: **Kern András**. Írta: **Vámos Miklós**. Kép: **Ragályi Elemér**. Zene: **Presser Gábor**. Vágó: **Kornis Anna**. Producer: **Szekerés Dénes**. Szereplők: **Kern András, Eszenyi Enikő, Majsai-Nyilas Tünde, Szilasi Blanka, Rajhona Ádám**. Gyártó: **Inzert44**. Forgalmazó: **A Company Hungary**. 100 perc.

